

Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych
Katedra UNESCO – Trwałego Rozwoju
Regional Studies Association – Sekcja Polska

Seminarium naukowe

28 maja 2020 roku

godz. 14:30

Specjalne podziękowania dla:

prof. Michaela Fritscha

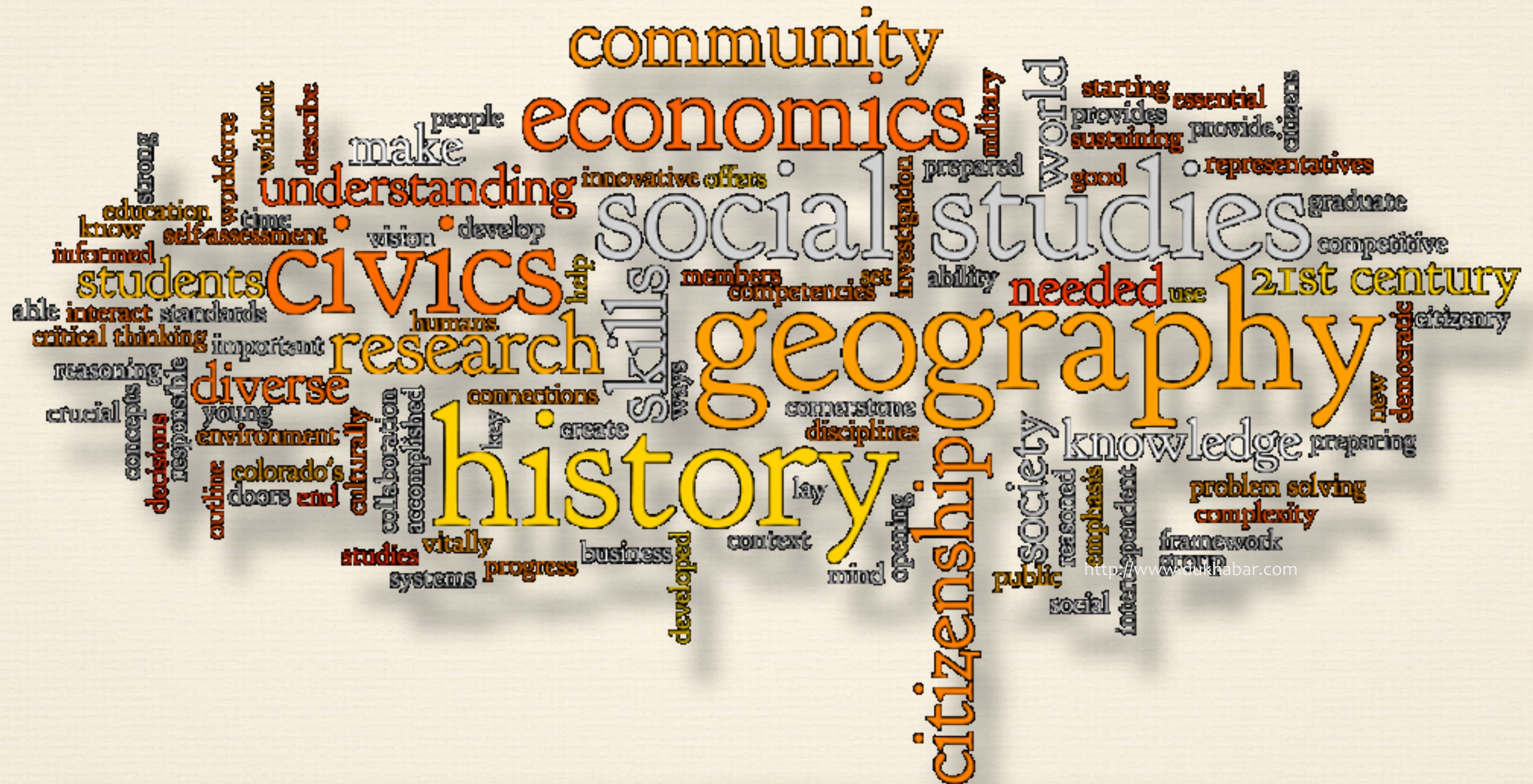
prof. Michaela Wyrwicha

moich współautorów i mentorów

Czy burzliwa historia XX wieku zmieniła przedsiębiorczość w Polsce?

dr inż. Korneliusz Pylak

Historia ma znaczenie!

Struktura wystąpienia

1. Przedstawienie **nurtu badań** ewolucyjnej geografii ekonomicznej (EEG) nad trwaniem przedsiębiorczości
2. Wskazanie **mechanizmów** odpowiedzialnych za zależność przedsiębiorczości od przyjętej ścieżki
3. Przedstawienie wyników autorskich badań nad **trwaniem** przedsiębiorczości

1.

Sekcja

Nurt badań nad trwaniem przedsiębiorczości

Przykłady zrealizowanych badań dot. „persistence of entrepreneurship”

Dlaczego przedsiębiorczość jest ważna?

z punktu widzenia badań regionalnych

(Fritsch & Storey, 2014)

Miejsca pracy

Bezrobocie

endogeniczny potencjał
gospodarczy regionu

(Figueiredo et al., 2002; Stam, 2007;
Dahl and Sorenson, 2009)

Produktywność
Innowacyjność

Dochód

(Acs and Storey, 2004)

Foto: CodeCondo, gratka.pl, StartupNation.com, twitter.com,
bigstock

Czy przedsiębiorczość może być zależna od ścieżki?

(path dependent)

Zależna od ludzi,
którzy ją rozwijają?

Zależna od czynników
zewnętrznych?

Zależna od miejsca,
w którym się rozwija?

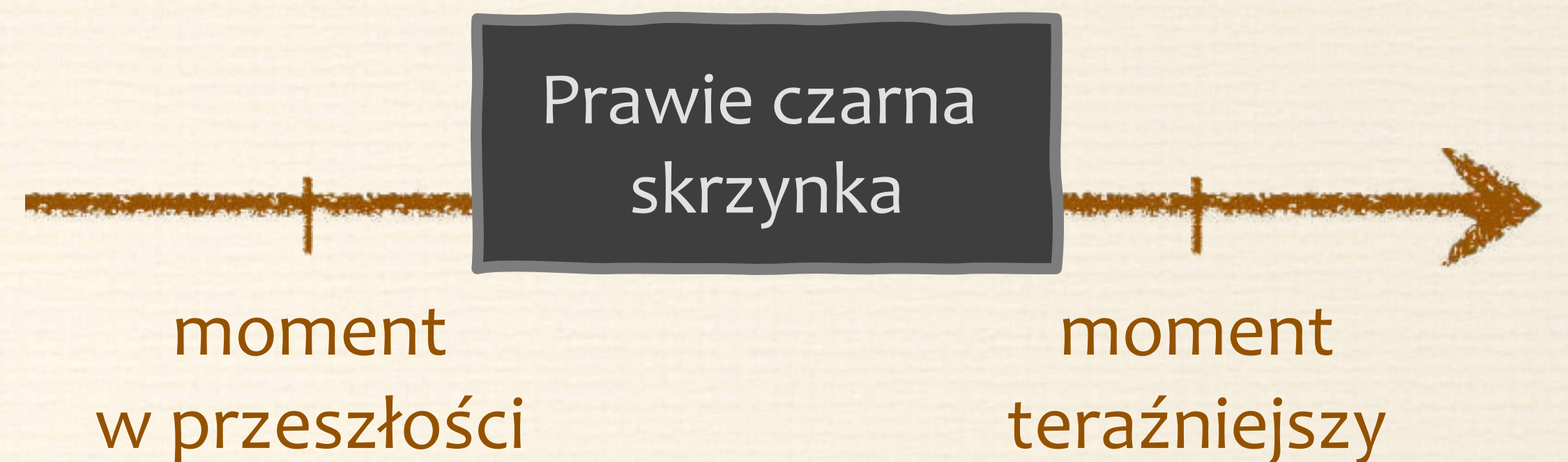

Dotychczasowe badania pokazują, że tak, ale...

Trudności w prowadzeniu badań:

- ❖ **rzadko dostępne szeregi czasowe**
(wyjątek: np. dane z XIX w. o fabrykach i zakładach, dane o patentach)
- ❖ **rzadko dostępne dane o dynamice**,
np. liczba powstających firm,
(wyjątek: np. dane z lat 30. dotyczące nowych podmiotów gospodarczych)
- ❖ **brak możliwości przeprowadzenia badań pierwotnych**
(wyjątek: np. dotarcie do kwestionariuszy spisowych, IPUMS)

Sposób prowadzenia badań:

- ❖ próbuje się **odkryć mechanizmy** za pomocą dostępnych, często szczątkowych, danych
- ❖ sprawdzana jest **odporność wyników** na zastosowanie różnych zmiennych wyjaśnianych, wyjaśniających i kontrolnych

Jak zwykle mierzony jest poziom przedsiębiorczości?

Wybrane podejścia

Przedsiębiorczość

```
graph TD; A[Przedsiębiorczość] --> B[Wskaźnik wejść na rynek]; A --> C[Wskaźnik poziomu przedsiębiorczości];
```

Wskaźnik wejść na rynek

Licznik:

- Wejścia wszystkich podmiotów gospodarczych
- Wejścia wszystkich przedsiębiorstw prywatnych
- Wejścia nowych przedsiębiorstw
- Wejścia netto (wejścia minus wyjścia)

Mianownik:

- Populacja przedsiębiorstw (**podejście ekologiczne**)
- Siła robocza (**podejście rynku pracy**)

Wskaźnik poziomu przedsiębiorczości

Stopa samozatrudnienia:

samozatrudnieni / pracujący ogółem

Stopa solo samozatrudnionych:

solo samozatrudnieni / pracujący ogółem

Stopa pracodawców:

pracodawcy / pracujący ogółem

Wskaźnik potencjału pracodawców

Pracownicy najemni / pracodawcy

Wskaźnik zacofania

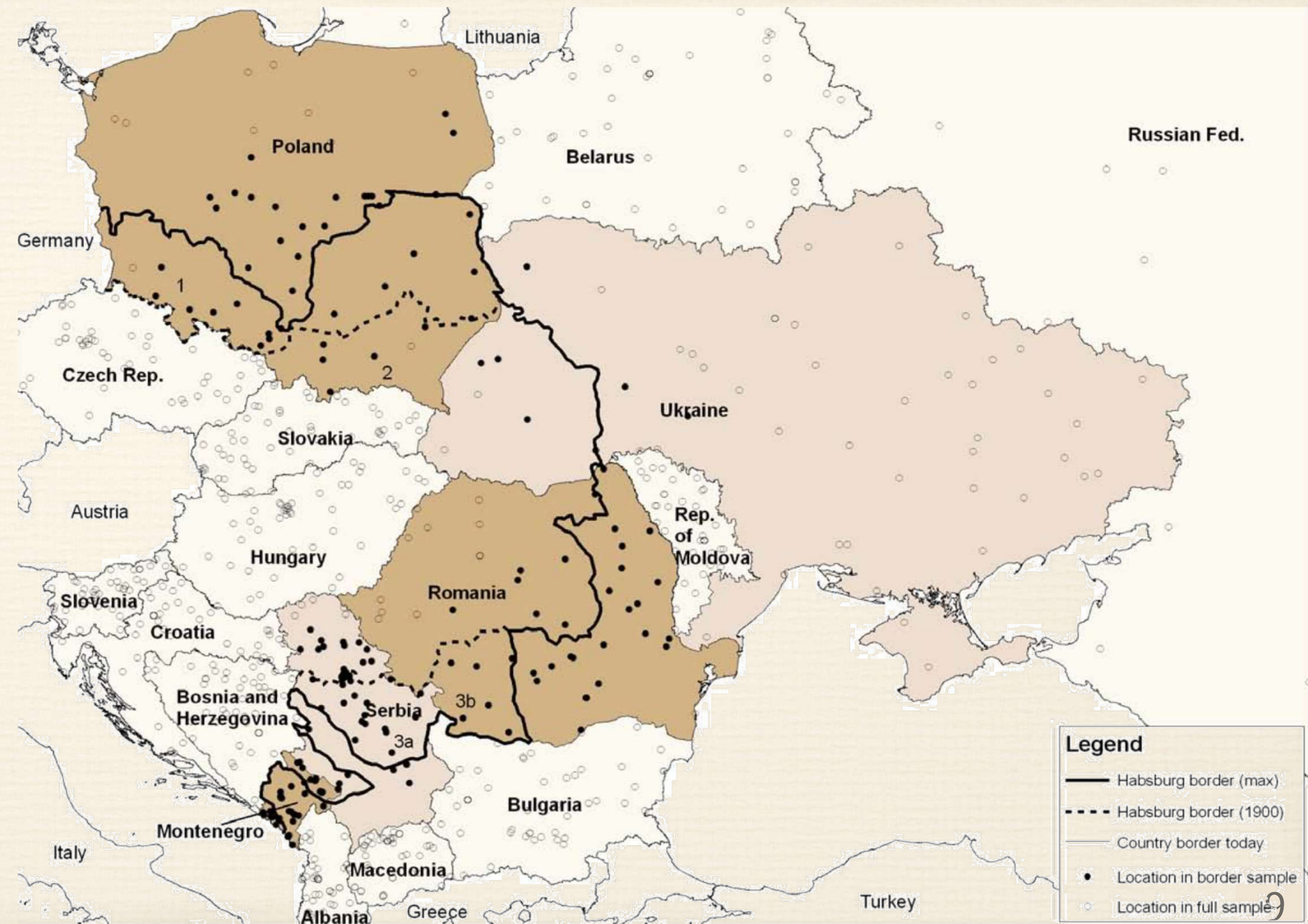
pomagający członkowie rodzin

/ samozatrudnieni

Regiony należące do Imperium Habsburgów

Becker, Boeckh, Hainz, Woessmann (2016)

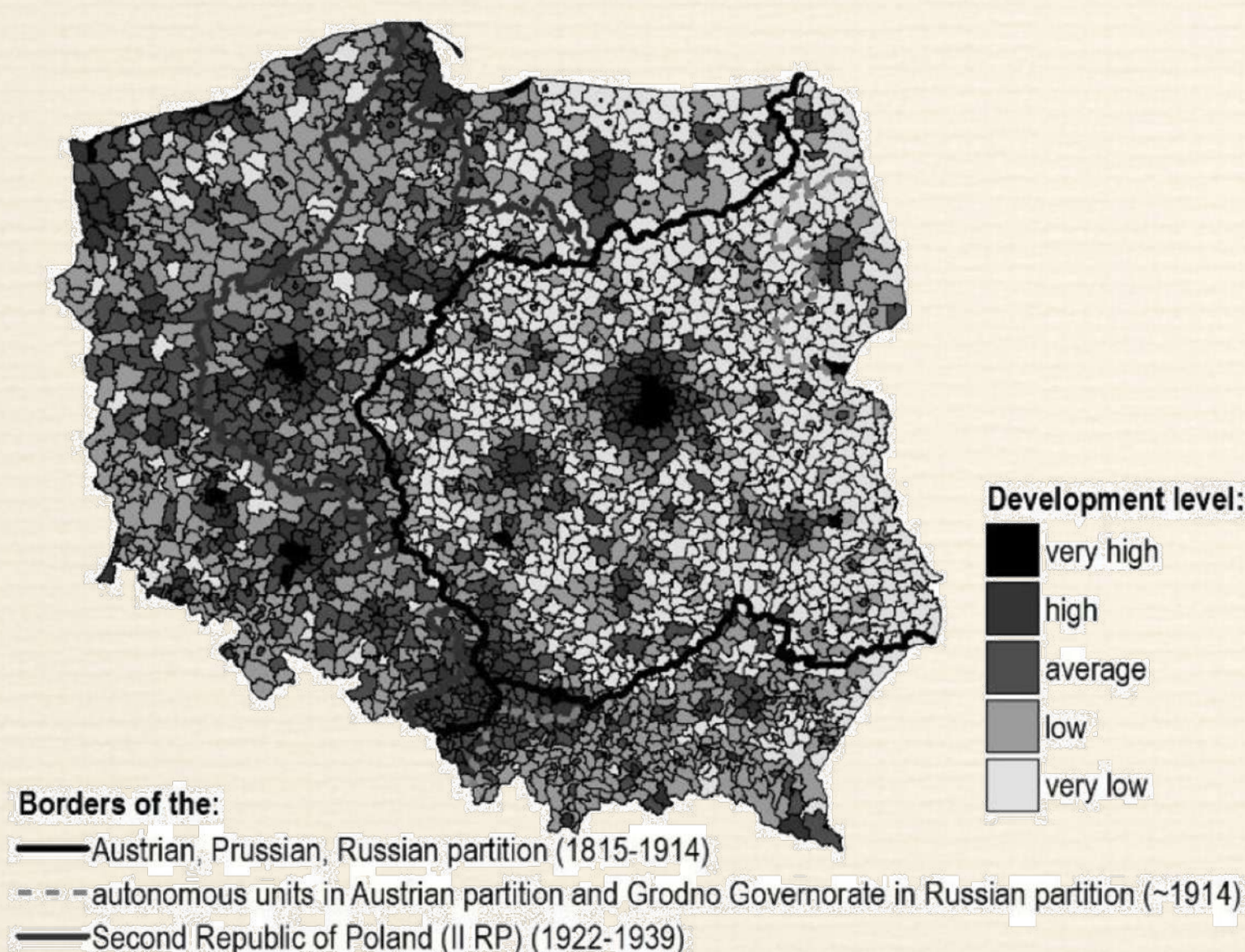
- ❖ większe zaufanie do instytucji politycznych
- ❖ niższy poziom korupcji w sądownictwie i policji obecnie
- ❖ w porównaniu z regionami posiadającymi te same formalne instytucje
- ❖ ale nie mającymi w przeszłości powiązań z Imperium Habsburgów

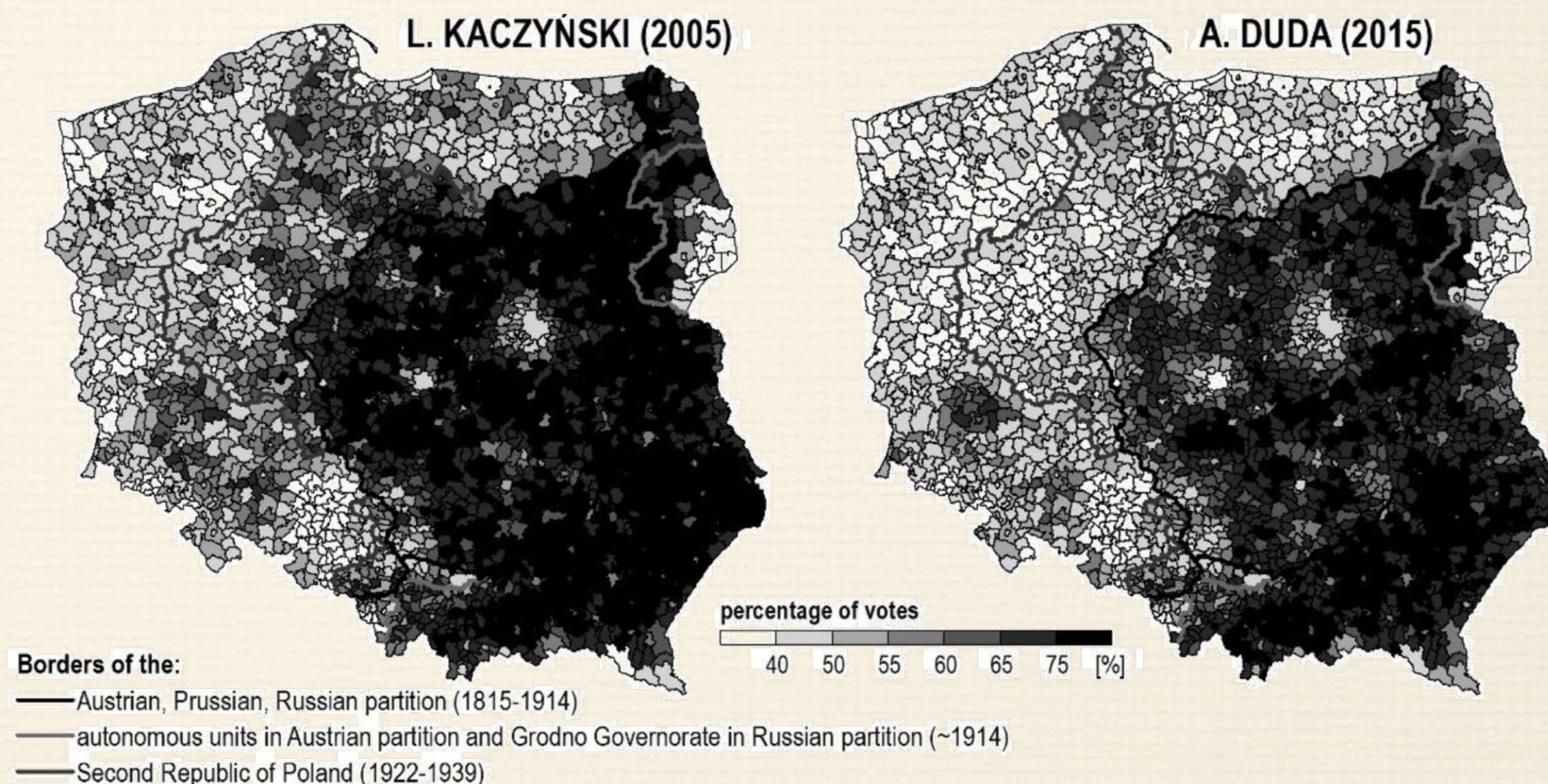
Polityczne preferencje Polaków

Churski, Konecka-Szydłowska, Herodowicz, Perdał (2020)

Poziom rozwoju
społeczno-gospodarczego

Preferencje polityczne

Przejdźmy jednak do przedsiębiorczości!

USA 1900–2002: Bliskość dawnych kopalń

Glaeser, Kerr S., Kerr W. (2015)

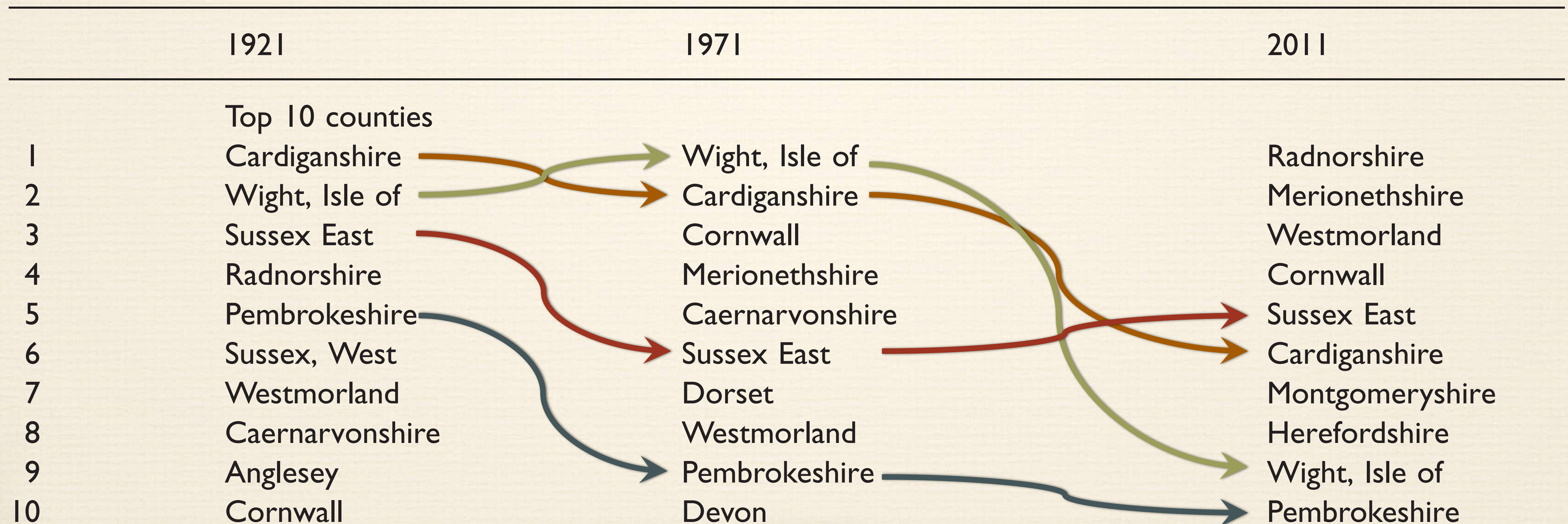
- ❖ bliskość historycznych złóż górniczych wiąże się z **większymi firmami i mniejszą liczbą nowych firm** w połowie XX wieku
- ❖ **trwały związek pomiędzy przedsiębiorczością a wzrostem zatrudnienia w miastach**
- ❖ związek ten działa przede wszystkim poprzez **niższy wzrost zatrudnienia** osób rozpoczynających działalność w miastach, które są bliżej kopalni

Anglia i Walia 1921–2011: Rankingi regionów

Fotopoulos & Storey (2017)

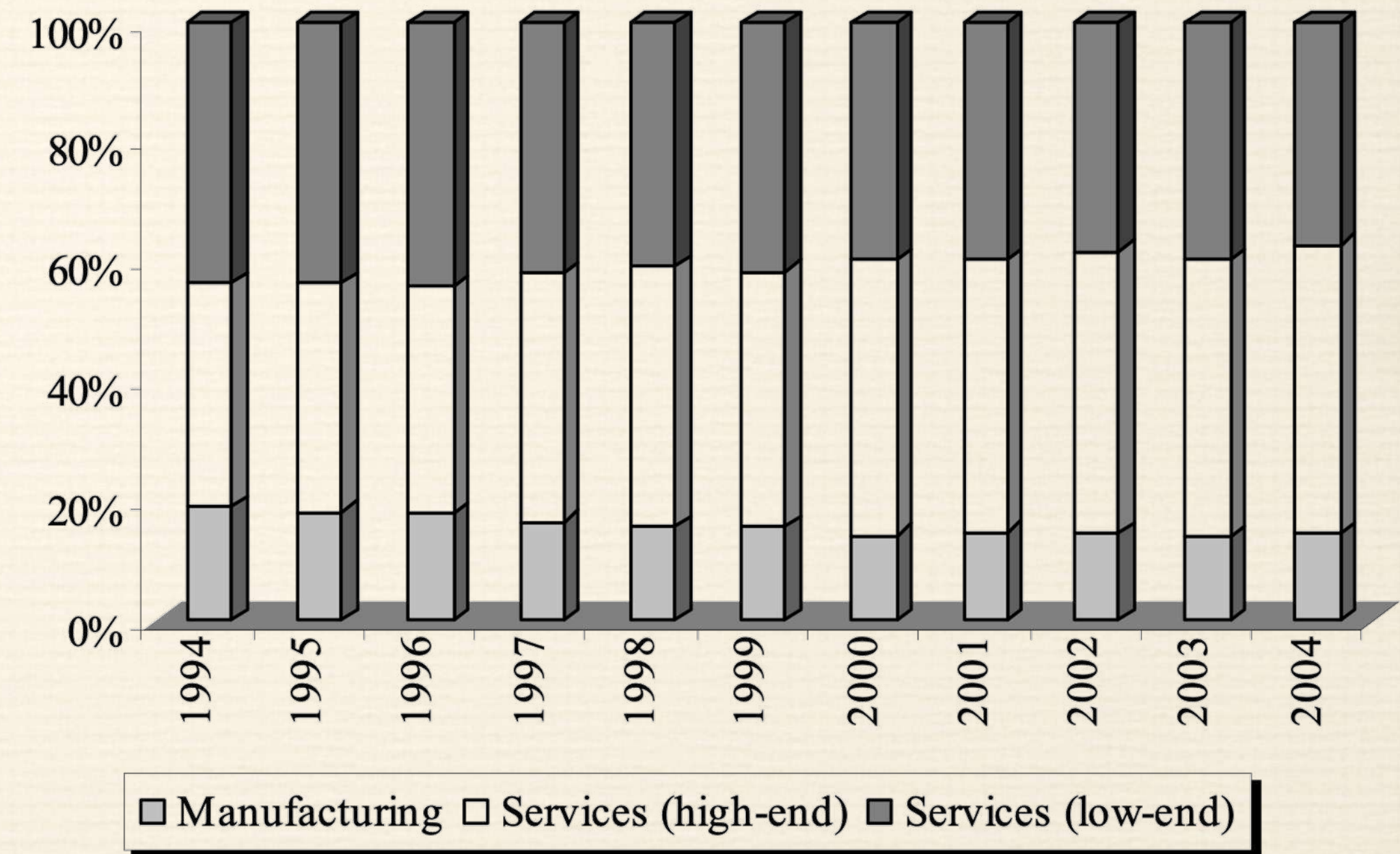
❖ międzyregionalne różnice wskaźników samozatrudnienia

Szwecja 1994–2004: Liczba nowych firm

Andersson & Koster (2011)

- ❖ ogólna trwałość wskaźników początkowych liczby nowych firm
- ❖ Wskaźniki nowych firm w 1994 roku wyjaśniają ponad **40% zróżnicowania** wskaźników nowych firm w 2004 roku w regionach

Distribution of start-ups across three industry aggregates per year 1994-2004.

Niemcy 1925–2005: Samozatrudnienie i start-upy

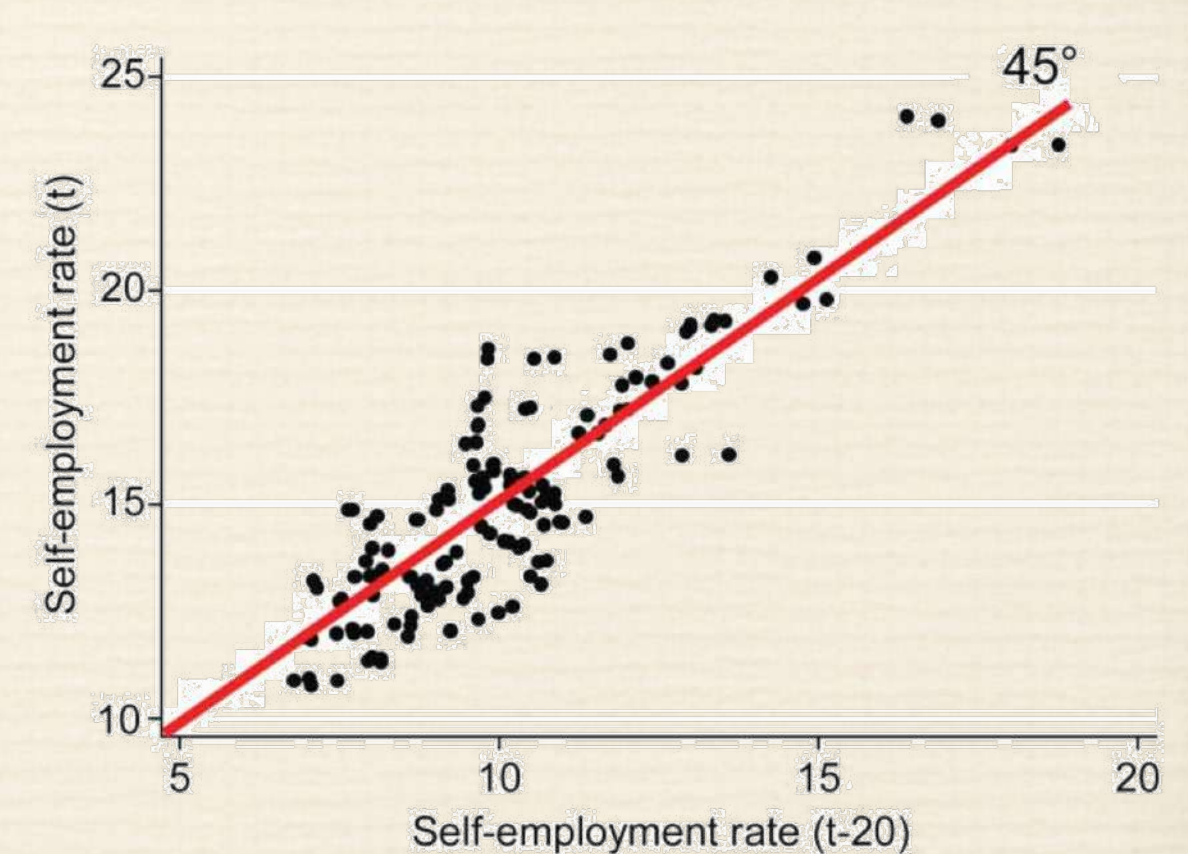
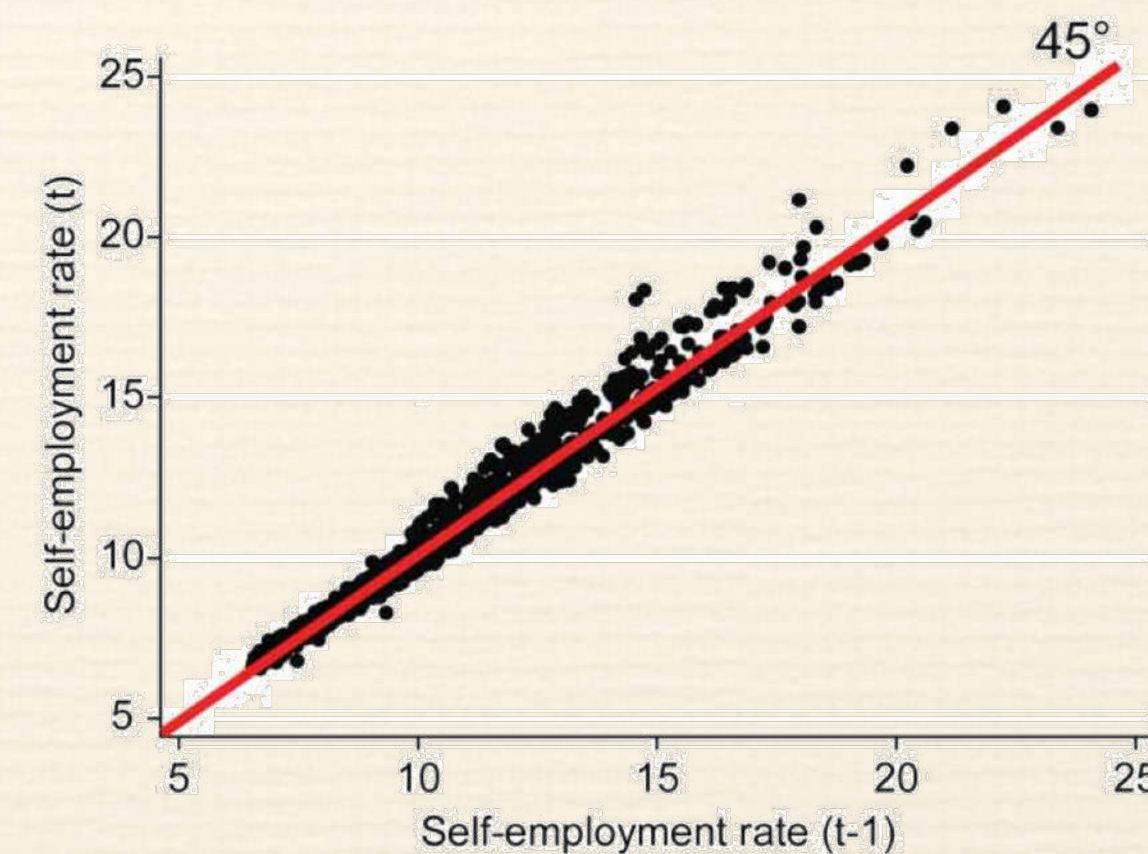
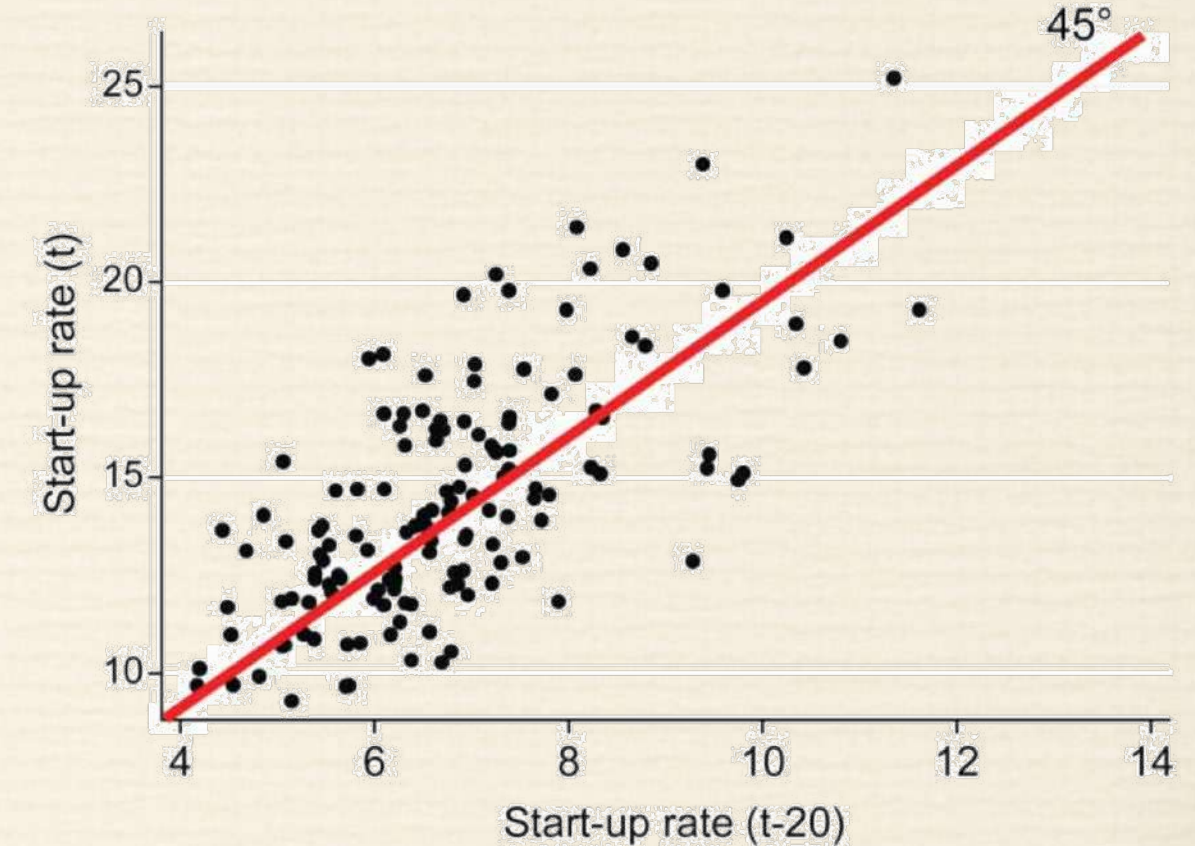
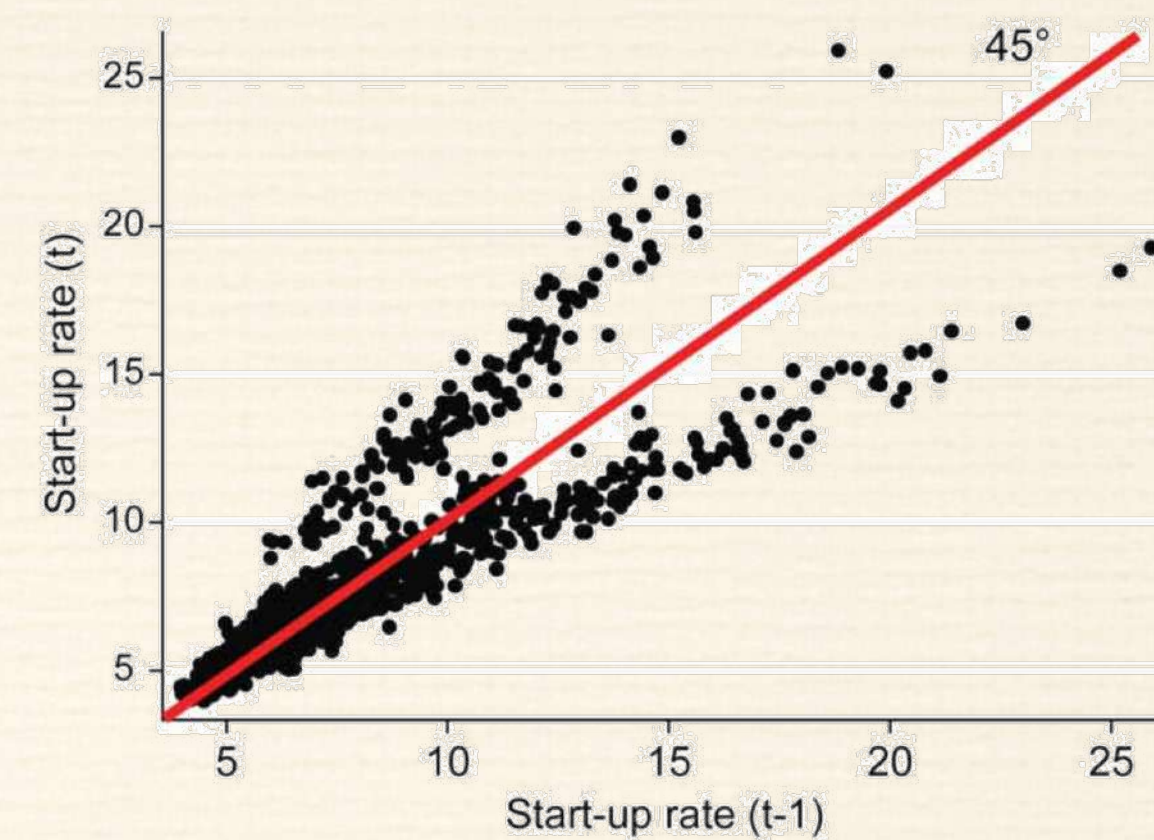
Fritsch & Wyrwich (2014)

badanie w różnych okresach czasu
i w różnych warunkach
politycznych (Zachodnie i
Wschodnie Niemcy)
różnice regionalne w:

poziomach samozatrudnienia
zakładania nowych przedsiębiorstw

**utrzymują się przez okres
sięgający 80 lat**

*pomimo nagłych i drastycznych zmian
w otoczeniu polityczno-gospodarczym*

Kaliningrad 1925–2010: Trwałość poziomu samozatrudnienia

Fritsch, Sorgner, Wyrwich, Zazdravnykh (2018)

❖ mimo:

- ❖ zmian ustroju politycznego i ekonomicznego, a także ciężkich zniszczeń w czasie wojny (wykluczenie wpływu kleistych cech regionalnych)

- ❖ całkowitej wymiany rdzennej ludności po II wojnie światowej

(wykluczenie wpływu przekazywania przedsiębiorczych wartości, postaw i umiejętności przez pokolenia)

	Entrepreneurship rate 2010					
	I	II	III	IV	V	VI
Self-employment rate 1925	0.740*** (0.159)	0.741*** (0.160)	0.740*** (0.160)	0.739*** (0.161)	0.728*** (0.159)	0.737*** (0.166)
Population density 2010		0.00217 (0.020)	-0.00289 (0.023)	0.0208 (0.068)	0.0134 (0.069)	0.00868 (0.0705)
Population growth 1925-2010			0.00905 (0.029)	0.0131 (0.032)	0.00124 (0.034)	0.0122 (0.0436)
Share of population holding a tertiary degree 2010				-0.433 (1.110)	-1.039 (1.107)	-1.651 (1.633)
Unemployment rate 2010					-1.492* (0.853)	-1.826 (1.144)
Number of observations	168	168	168	168	168	156
R-squared	0.138	0.138	0.143	0.144	0.155	0.155

A nawet... pozytywny „efekt rzymski” wpływu na regionalne poziomy rozwoju, przedsiębiorczości i kultury

Fritsch, Obschonka, Wahl, Wyrwich (2020)

Powstaje zatem pytanie

- ❖ Badania wykazały, że przedsiębiorczość może przetrwać wiele dekad w stabilnych warunkach
- ❖ Również w niestabilnych warunkach (Kaliningrad) są symptomy pewnej trwałości przedsiębiorczości
- ❖ **Czy zatem przedsiębiorczość przetrwała w Polsce, która miała wyjątkowo burzliwą historię w XX wieku?**

2.

Sekcja

Foto: www.123rf.com

**Mechanizmy odpowiedzialne
za trwałość przedsiębiorczości**

Dlaczego przedsiębiorczość różni się tak znacząco?

w obrębie kraju, regionu...

(Fritsch & Storey, 2014)
(Kibler, Kautonen & Fink 2014)

W jednych obszarach obserwujemy
wysoki poziom przedsiębiorczości

Foto: shutterstock.com

W innych obszarach
**brakuje przedsiębiorców, miejsc pracy
i kultury pracy ☺**

www.kurierwilenski.lt

Głównie z powodu zależności od ścieżki

W. Brian Arthur & Paul Allan David

Na zdjęciu pierwsza klawiatura, stworzona 21 stycznia 1947 roku

Źródło: www.sutori.com

Dwa mechanizmy są za to odpowiedzialne

oba mają charakter przestrzenny i samonapędzający się

‘Lepkie’ (‘sticky’) geograficznie
uwarunkowania regionalne

Foto: Pixers, Iconfinder

bazująca na pozytywnych wzorcach
kultura przedsiębiorczości

„Lepkie” (*sticky*) uwarunkowania regionalne

przestrzennie powiązane i trudne do zmiany

Andersson and Koster (2011)

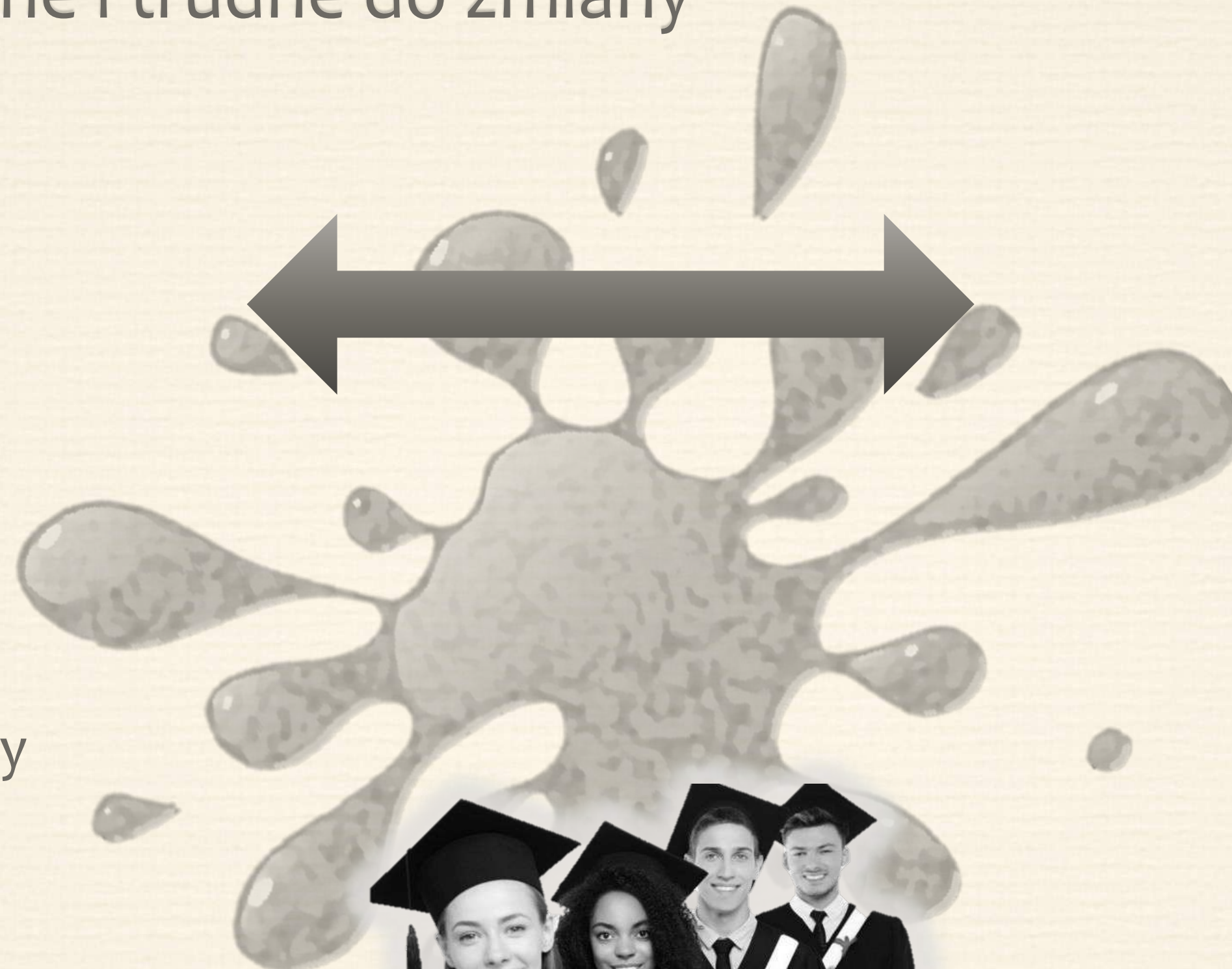
Fritsch & Storey (2014)

efekty urbanizacyjne

gęstość zaludnienia,
większy rynek zbytu – nowe firmy
zwykle sprzedają lokalnie

Lloyd (1980)

poziom i struktura dochodu

dostęp do kapitału na
rozpoczęcie działalności

Cooper (1973) Litvak and Maule (1972)

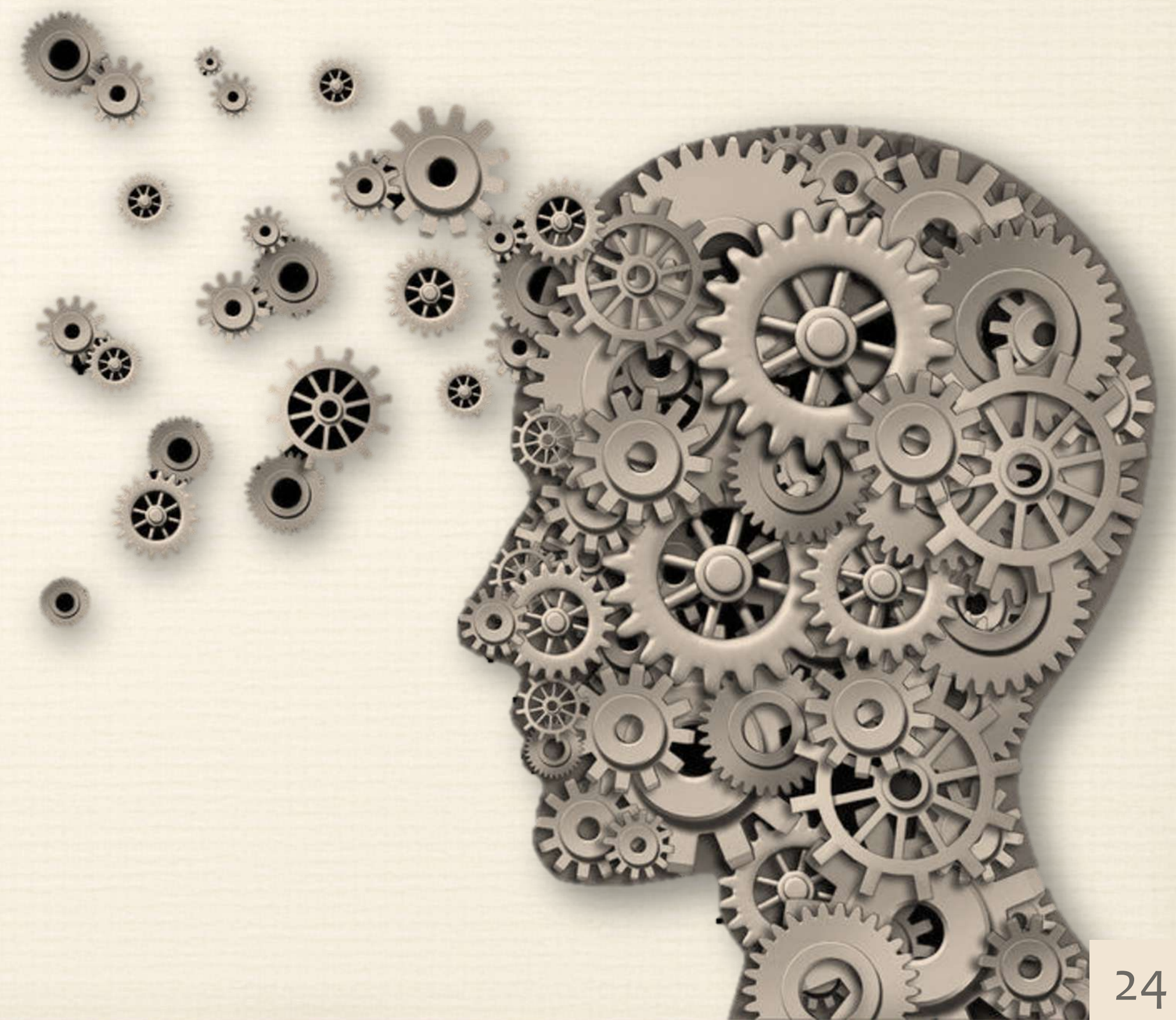
poziom wykształcenia

wyższy poziom kapitału ludzkiego
większe prawdopodobieństwo sukcesu

Cross (1981); Nicholson and Brinkley (1979)

Kultura przedsiębiorczości – co to jest?

- ❖ pozytywne zbiorowe **programowanie umysłu**
(Beugelsdijk 2007, 190)
- ❖ **nieformalne instytucje**, zdefiniowane jako kodeksy postępowania oraz normy i wartości (North 1994)
- ❖ **zbiorcza cecha psychologiczna** w populacji regionalnej, która sprzyja wartościom przedsiębiorczym, takim jak indywidualizm, niezależność i motywacja do osiągnięć (Freytag & Thurik 2007, 123)

Kultura przedsiębiorczości

Fritsch & Wyrwich (2017)

Warstwa normatywno-poznawcza

społeczna akceptacja dla samozatrudnienia

**Wartości przedsiębiorcze
mieszkańców regionu**

*indywidualizm, autonomia
i osiągnięcia lub mistrzostwo*

**Bogactwo osobowości
przedsiębiorczych**

*ekstrawagancja, otwartość na
doświadczenie, sumienność i
zdolność do ponoszenia ryzyka*

**Duża liczba wzorców
przedsiębiorczości**

*efekty demonstracyjne
i partnerskie*

Warstwa systemowa

Przepisy i regulacje sprzyjające przedsiębiorczości

swoboda prowadzenia działalności, system podatkowy, niski poziom korupcji.

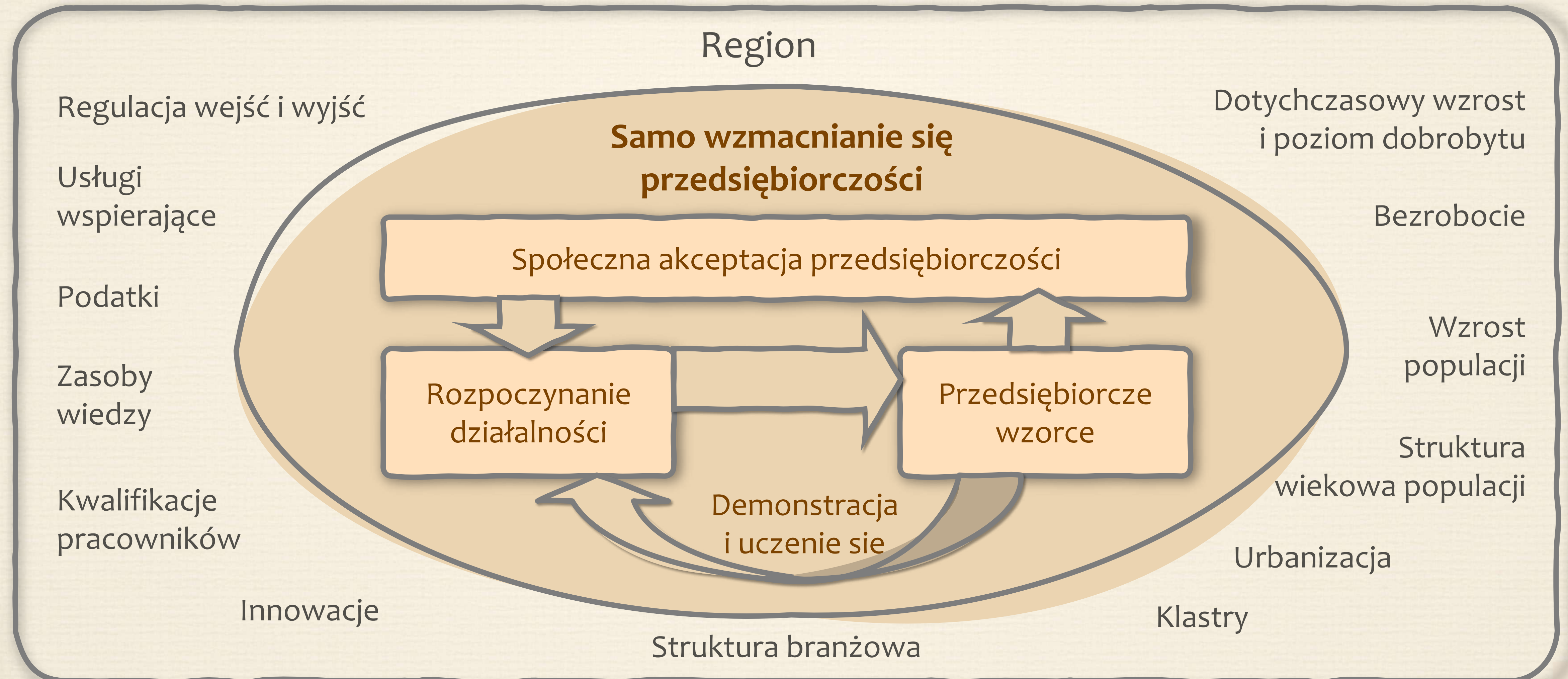
**Infrastruktura wspierająca
przedsiębiorczość**

**Promowanie wiarygodnego
publicznego wizerunku
przedsiębiorców**

**Edukacja w zakresie
przedsiębiorczości**

Samowzmacnianie się przedsiębiorczości poprzez demonstrację i efekty uczenia się

Fritsch & Wyrwich (2017);
Minniti (2005)

Mechanizm samowzmacniania i niezmiennie uwarunkowania regionalne mogą prowadzić do...

...utrwalenia się kultury przedsiębiorczości

3.

Sekcja

Przeszłość

Teraźniejszość

Foto: www.dreamstime.com

Nasze badania nad trwałością przedsiębiorczości w Polsce
w różnych ujęciach

Burzliwa historia Polski

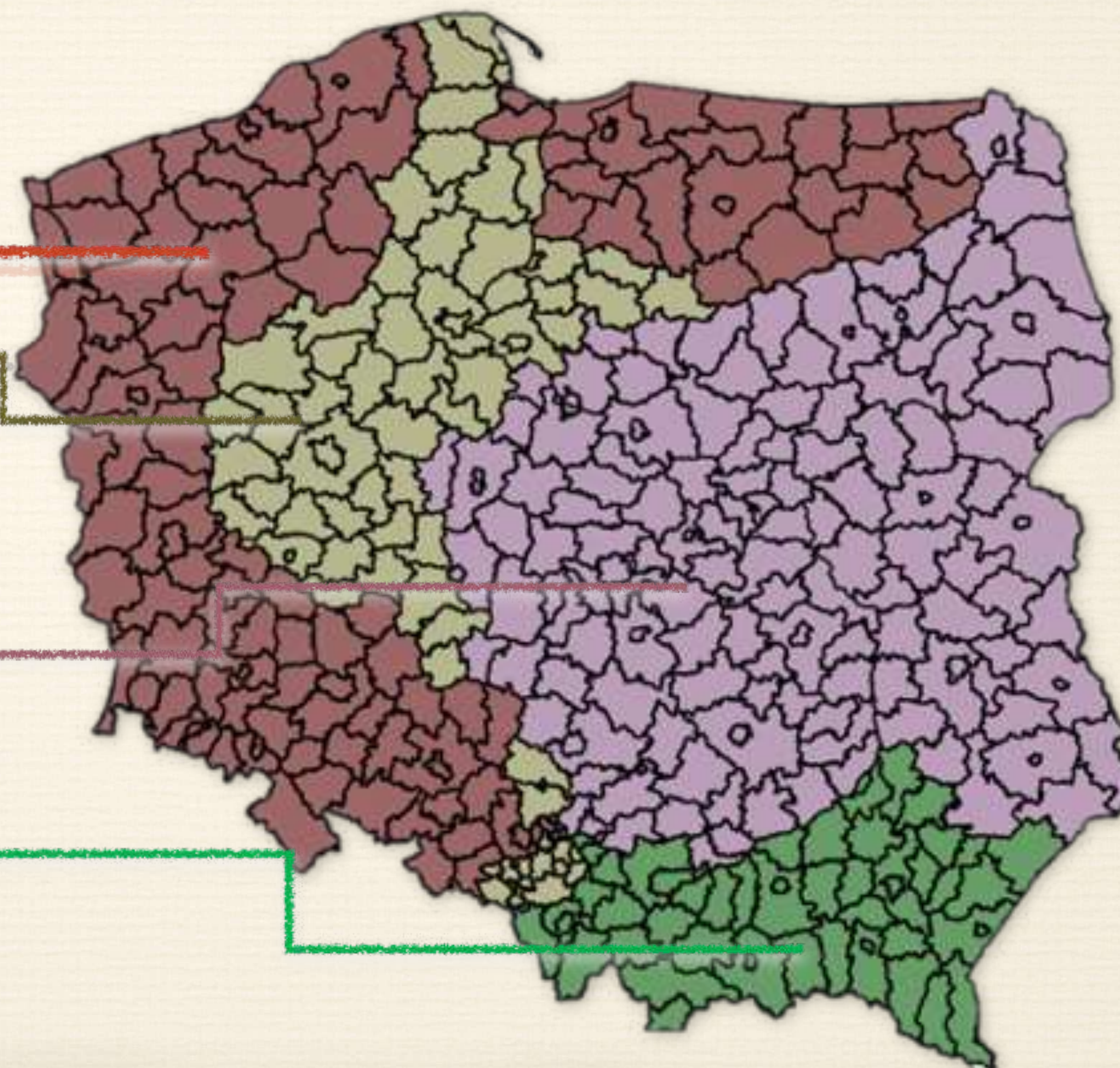
Przynależność do różnych systemów instytucjonalnych i kulturowych

Terytorium niemieckie
do 1945 roku

Terytorium niemieckie
do 1918 roku, a następnie polskie

Terytorium rosyjskie
do 1918 roku, a następnie polskie

Terytorium austro-węgierskie
do 1918 roku, a następnie polskie

Burzliwa historia Polski

Zróżnicowane uwarunkowania i poziom rozwoju

**Dawna część niemiecka
(do 1945 r.)**

wymiana pierwotnej
populacji

głównie obszary
uprzemysłowione

historyczny sukces
przedsiębiorczości

Inne części Polski

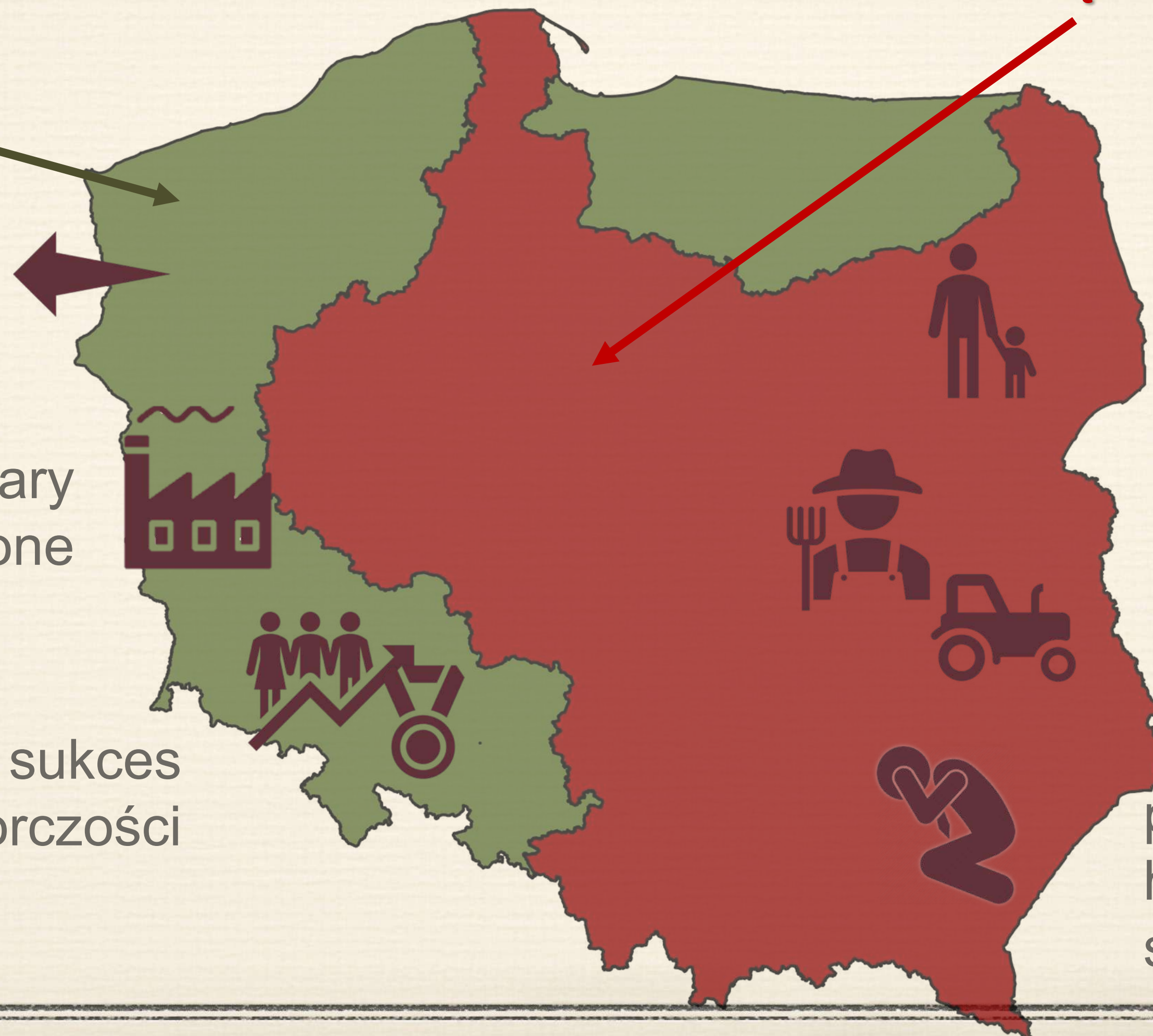
międzypokoleniowe
przekazywanie wartości i postaw
przedsiębiorczych

ale...

głównie obszary rolne

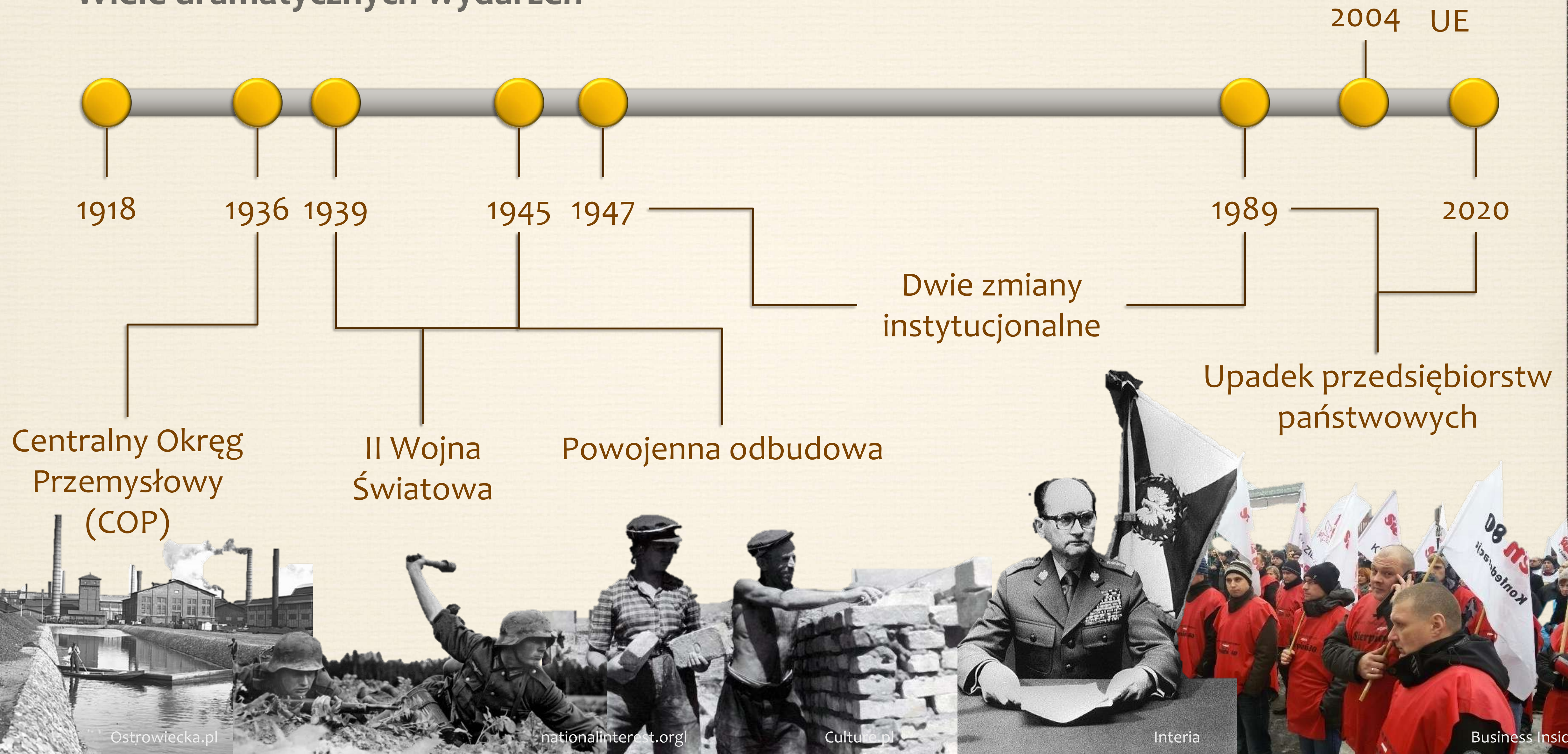
i przez to...

potencjalnie niewielka liczba
historycznych przykładów
skutecznego samozatrudnienia

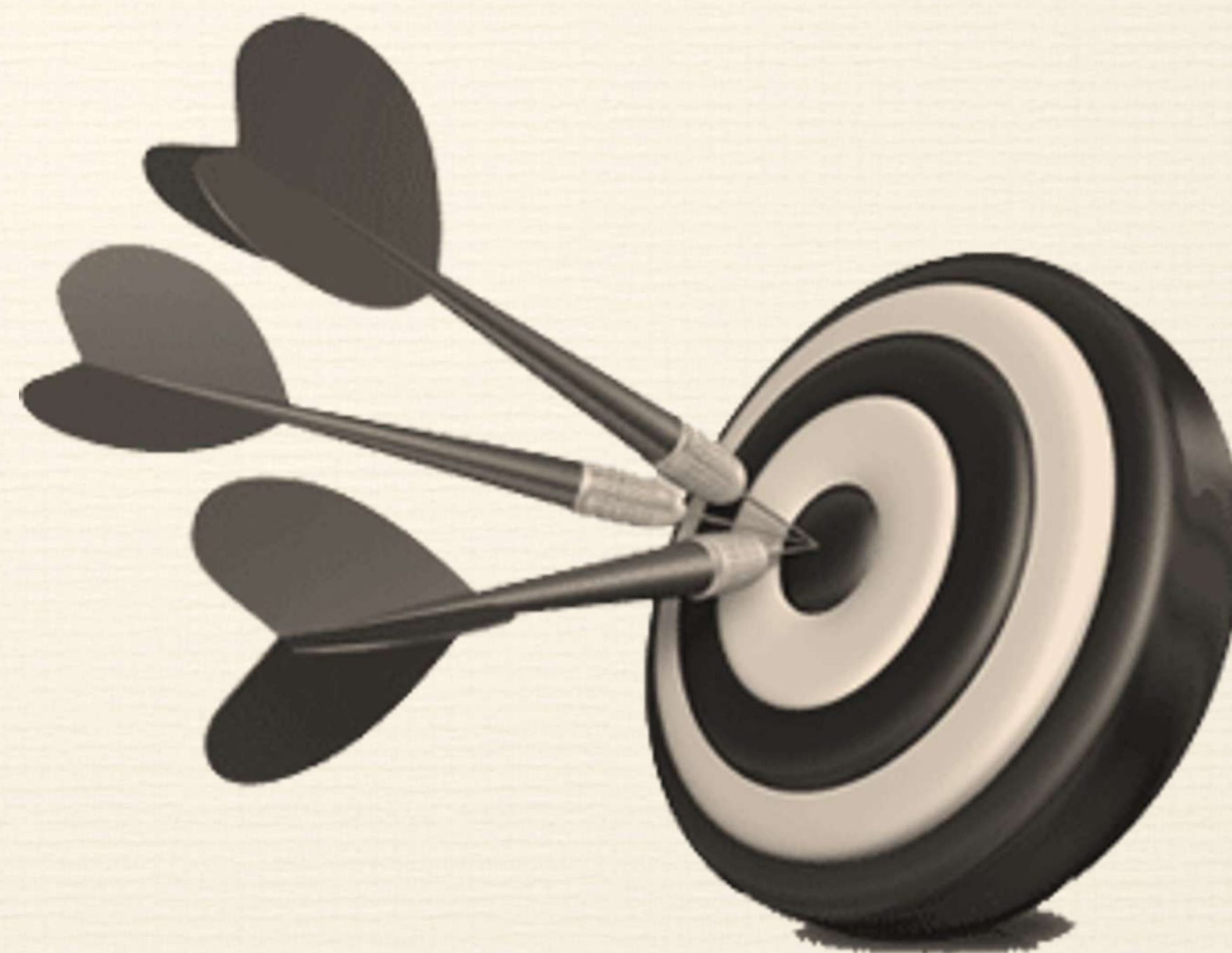
Burzliwa historia Polski

Wiele dramatycznych wydarzeń

Cel badania

- ❖ źródła **trwałości** regionalnej **przedsiębiorczości** w różnych kontekstach historycznych w dzisiejszej Polsce

Hipotezy

Wskaźnik samozatrudnienia
w powiatach

H.1

pozytywna korelacja

Stopa rozpoczynania
działalności

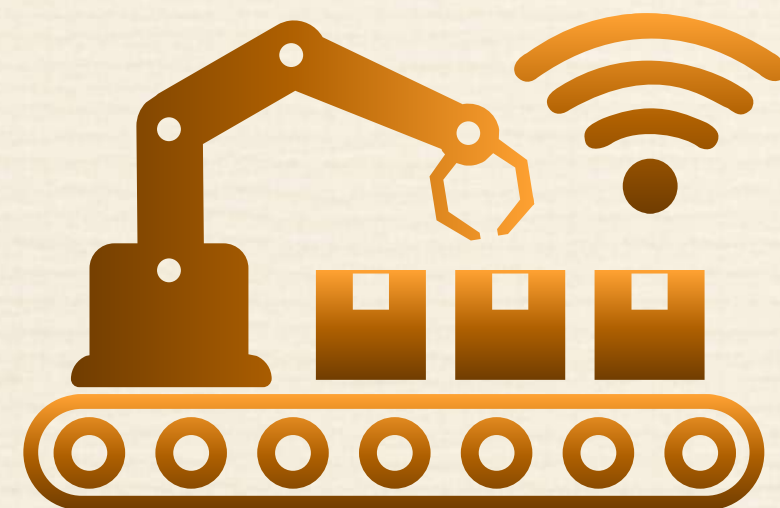

1920

1930

2003

2017

powiaty z wysokim stopniem
uprzemysłowienia

H.2

bardziej widoczna korelacja

Główne zmienne w badaniu

Obecna przedsiębiorczość

Wskaźniki nowych firm

Podjęcie oparte na rynku pracy:

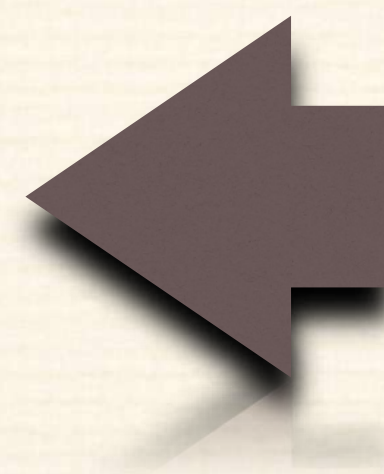
Liczba nowych firm

Siła robocza

Źródło: Audretsch D. & Fritsch M. (1994)

Historyczna przedsiębiorczość

- ❖ nie możemy polegać na wskaźniku zakładania nowych firm ze względu na brak danych
- ❖ Dlatego też stosujemy **wskaźnik samozatrudnienia**, aby uchwycić tradycję przedsiębiorczości
- ❖ Mierzy udział **wzorców przedsiębiorczości** w tamtych czasach, ale także historyczne warunki prowadzenia własnej firmy

Model

$$\textit{Wskaźnik nowych firm}_r^{2003-2017} = \beta \times \textit{Samozatrudnienie}_r^{1921} + Z_r + \varepsilon_r$$

1. dla wszystkich powiatów
2. dla powiatów z ponad medianą udziału przemysłu
3. dla powiatów z ponad medianą udziału przemysłów wysokiej techniki

Historyczne wskaźniki samozatrudnienia w porównaniu z obecnymi wskaźnikami rozpoczynania działalności gospodarczej

Poziom samozatrudnienia w latach 1920
(*HIST_SER*)

Wskaźnik nowych firm w 2003–2017
(*CURR_SUR*)

❖ Pierwsze spojrzenie na obie główne zmienne pokazuje **odwrotną korelację**

Zmienne kontrolne

- ❖ Różnice te mogą wskazywać na wpływ innych zmiennych historycznych, które będą stosowane jako zmienne kontrolne w naszym modelu
- ❖ Rozpatrujemy dwie grupy zmiennych kontrolnych dla dwóch okresów historycznych:

okres międzywojenny

- ❖ Gęstość zaludnienia
- ❖ Odległość od uniwersytetów
- ❖ Odległość od pól węglowych
- ❖ Udział przemysłu

warunki po II Wojnie Światowej

- ❖ Udział autochtonów
- ❖ Udział imigrantów z ZSRR
- ❖ Udział imigrantów z innych krajów
- ❖ Odległość do obecnej granicy niemieckiej

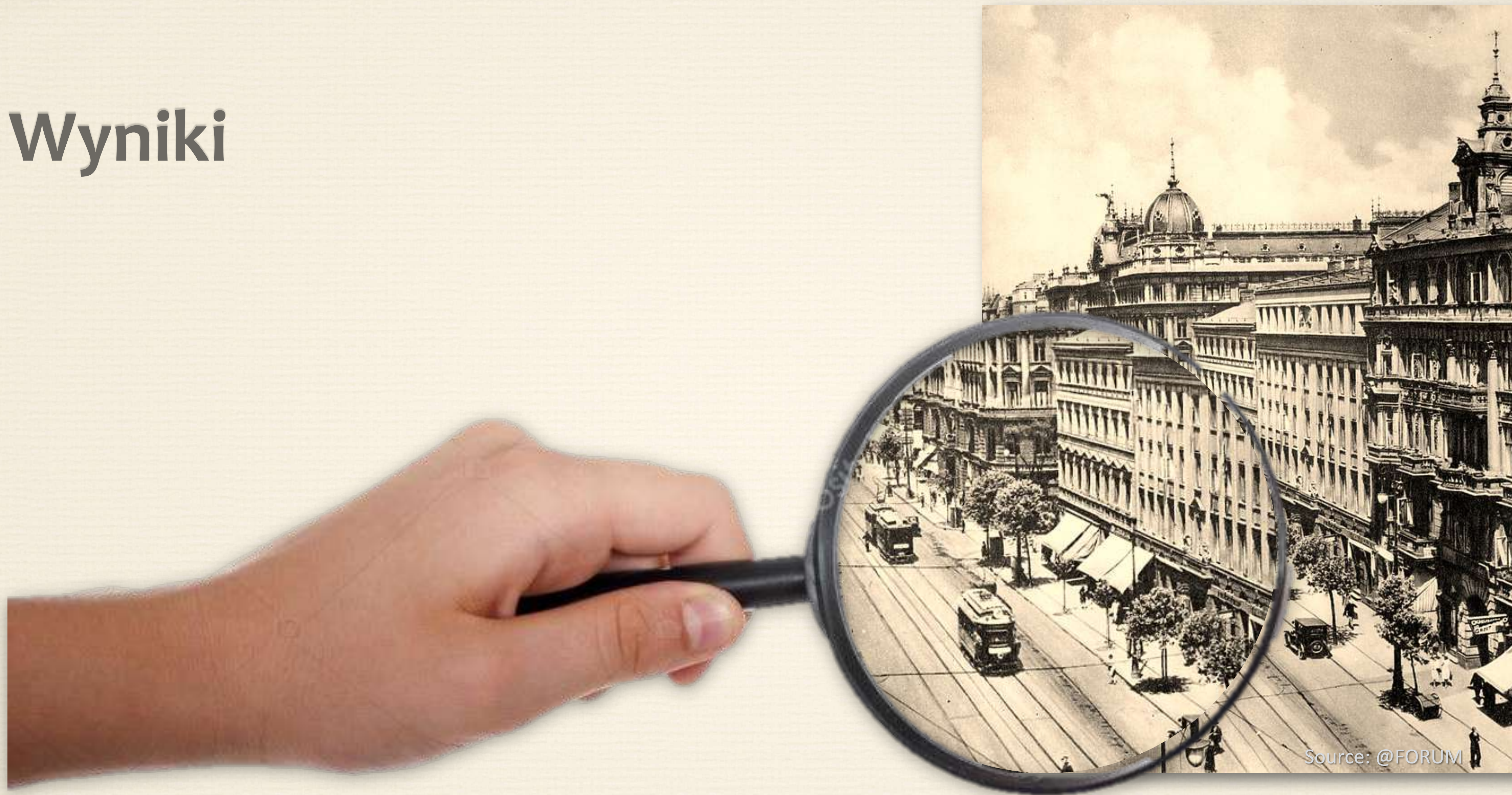

Źródła danych

- ❖ Dane pochodzą z:
 - ❖ **GUS** (liczba start-upów w latach 2003-2017)
 - ❖ **Polski Spis Powszechny z 2011 r.** (liczba ludności aktywnej zawodowo na koniec 2011 r.)
 - ❖ **Spis powszechny ludności i zawodów** (Volks- und Berufszählungen) przeprowadzony w dniu 16 czerwca 1925 r. (wskaźnik samozatrudnienia w dawnej części Niemiec)
 - ❖ **Pierwszy spis powszechny mieszkań, ludności i zawodów** przeprowadzony 30 września 1921 r. (stopa pracujących na własny rachunek w części polskiej od 1918 r.)
- ❖ Dane odnoszą się do 352 polskich powiatów (NUTS4) z pełnymi danymi za cały okres

Wyniki

Source: @FORUM

Zmienna wyjaśniana: stopa nowych firm (log), 2003–2017

wszystkie powiaty Polski

- ❖ brak wpływu ogólnego wskaźnika samozatrudnienia na bieżącą działalność gospodarczą (hipoteza I)
- ❖ przy kontroli warunków gospodarczych w latach 1920 wpływ historycznych zmiennych znika
- ❖ pozytywny efekt historycznej specjalizacji w przemyśle (hipoteza II)
- ❖ negatywny wpływ autochtonów na obecne rozpoczynanie działalności

Variable	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
log(HIST SER)	0.019 (0.033)	0.080** (0.034)	0.130*** (0.042)	0.029 (0.051)	-0.009 (0.050)	-0.071 (0.045)
HERIT_GER1945		0.110*** (0.022)	0.112*** (0.029)	0.017 (0.043)	-0.153** (0.061)	-0.167*** (0.054)
HERIT_GER1918			0.048 (0.033)	-0.021 (0.035)	-0.019 (0.035)	
HERIT_RUS1918			-0.036 (0.033)	-0.093*** (0.034)	-0.096*** (0.035)	
HERIT_AUT1918	Ref	Ref	Ref	Ref	Ref	Ref
log(MAN_TOT)				0.078*** (0.025)	0.069*** (0.024)	0.069*** (0.023)
log(AUTOCHT)					-0.103*** (0.021)	-0.095*** (0.021)
Constant	-3.763*** (0.077)	-3.654*** (0.078)	-3.533*** (0.109)	-3.616*** (0.128)	-3.200*** (0.141)	-3.450*** (0.112)
Observations	352	352	352	352	352	352
R ²	0.001	0.070	0.092	0.191	0.291	0.272
Adjusted R ²	-0.002	0.064	0.082	0.173	0.266	0.251

Zmienna wyjaśniana: stopa nowych firm (log), 2003–2017

interakcja z terenami niemieckimi do 1945 r.

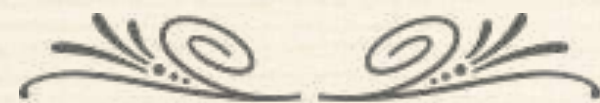
- ❖ nie ma znaczącego pozytywnego wpływu historycznego wskaźnika samozatrudnienia na bieżącą działalność gospodarczą w obszarach, które były już częścią Polski przed 1945

- ❖ istnieje jednak silny pozytywny efekt dla obszarów przed 1945 r. w Niemczech we wszystkich modelach

- ❖ historyczny udział przemysłu ma pozytywny i znaczący wpływ na bieżący poziom nowych firm bez względu na dziedzictwo polityczne, a więc..

Variable	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
log(HIST SER)	0.030 (0.036)	0.060 (0.047)	-0.045 (0.054)	-0.075 (0.055)	-0.047 (0.054)
HERIT_GER1945	0.981*** (0.239)	0.925*** (0.254)	0.978*** (0.247)	1.166*** (0.443)	-1.369 (1.075)
log(MAN_TOT)			0.074*** (0.024)	0.082*** (0.027)	0.074*** (0.027)
log(AUTOCHT)					-0.560*** (0.151)
log(HIST_SER) :HERIT_GER1945	0.360*** (0.098)	0.330*** (0.102)	0.386*** (0.098)	0.536*** (0.130)	0.321** (0.131)
Constant	-3.763*** (0.077)	-3.654*** (0.078)	-3.533*** (0.109)	-3.616*** (0.128)	-3.200*** (0.141)
Observations	352	352	352	352	352
R ²	0.001	0.070	0.092	0.191	0.291
Adjusted R ²	-0.002	0.064	0.082	0.173	0.266

Jaka jest rola historycznej industrializacji?

*produkcja oznacza raczej niskie wskaźniki wejścia na rynek
ze względu na stosunkowo wysokie bariery wejścia, a tym
samym niski poziom przedsiębiorczości
ale...*

*historyczna specjalizacja w produkcji wskazuje, że dany
obszar był wysoko rozwinięty gospodarczo
więc...*

*można je uznać za udane i bardziej prawdopodobne, że
wywołają one samonapędzającą się kulturę
przedsiębiorczości*

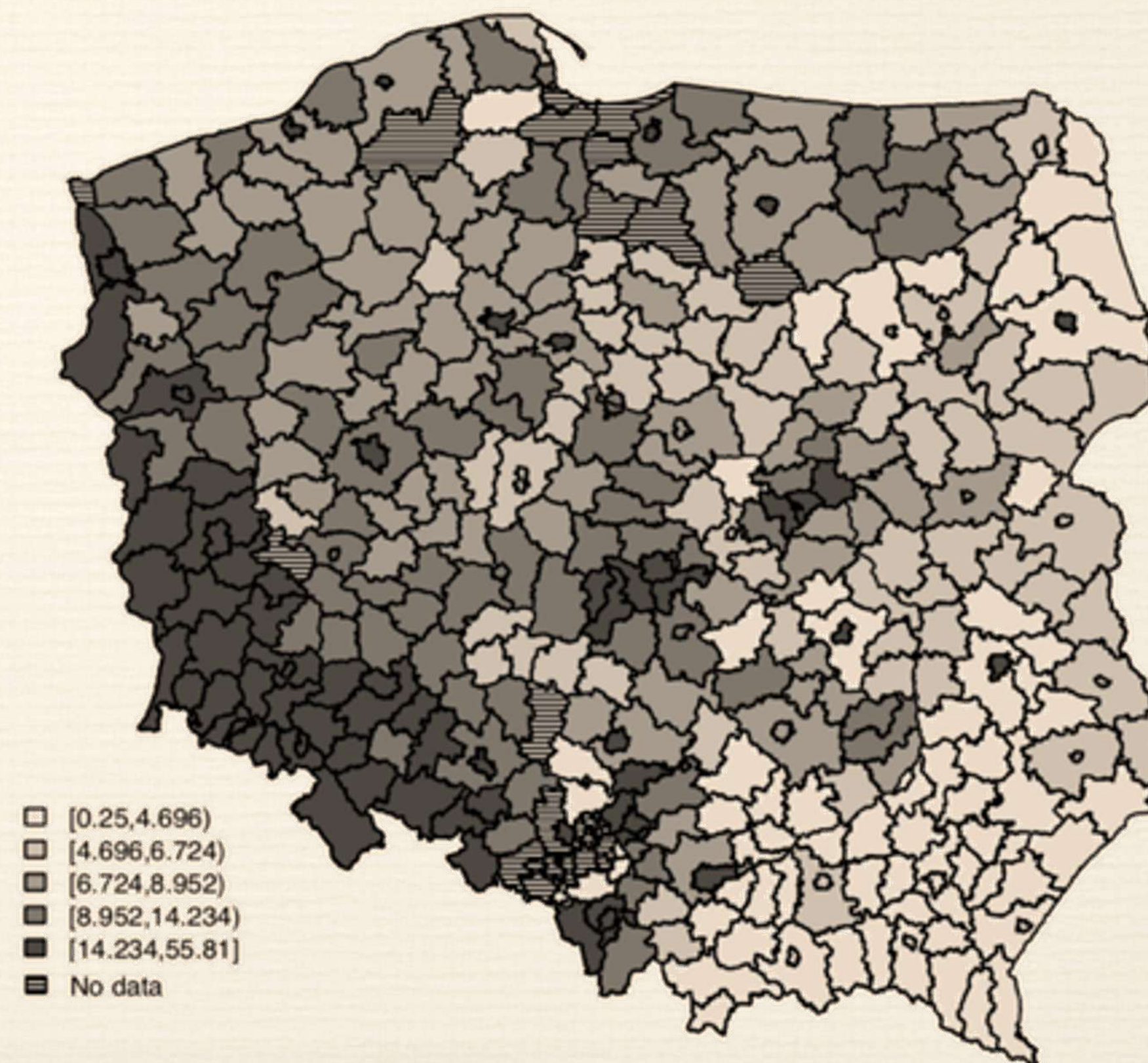
Źródło: National Digital Archives

Istotnie, w przeszłości wysoki poziom uprzemysłowienia był ujemnie skorelowany ze wskaźnikiem samozatrudnienia

Wskaźnik samozatrudnienia
w latach 1920
(*HIST_SER*)

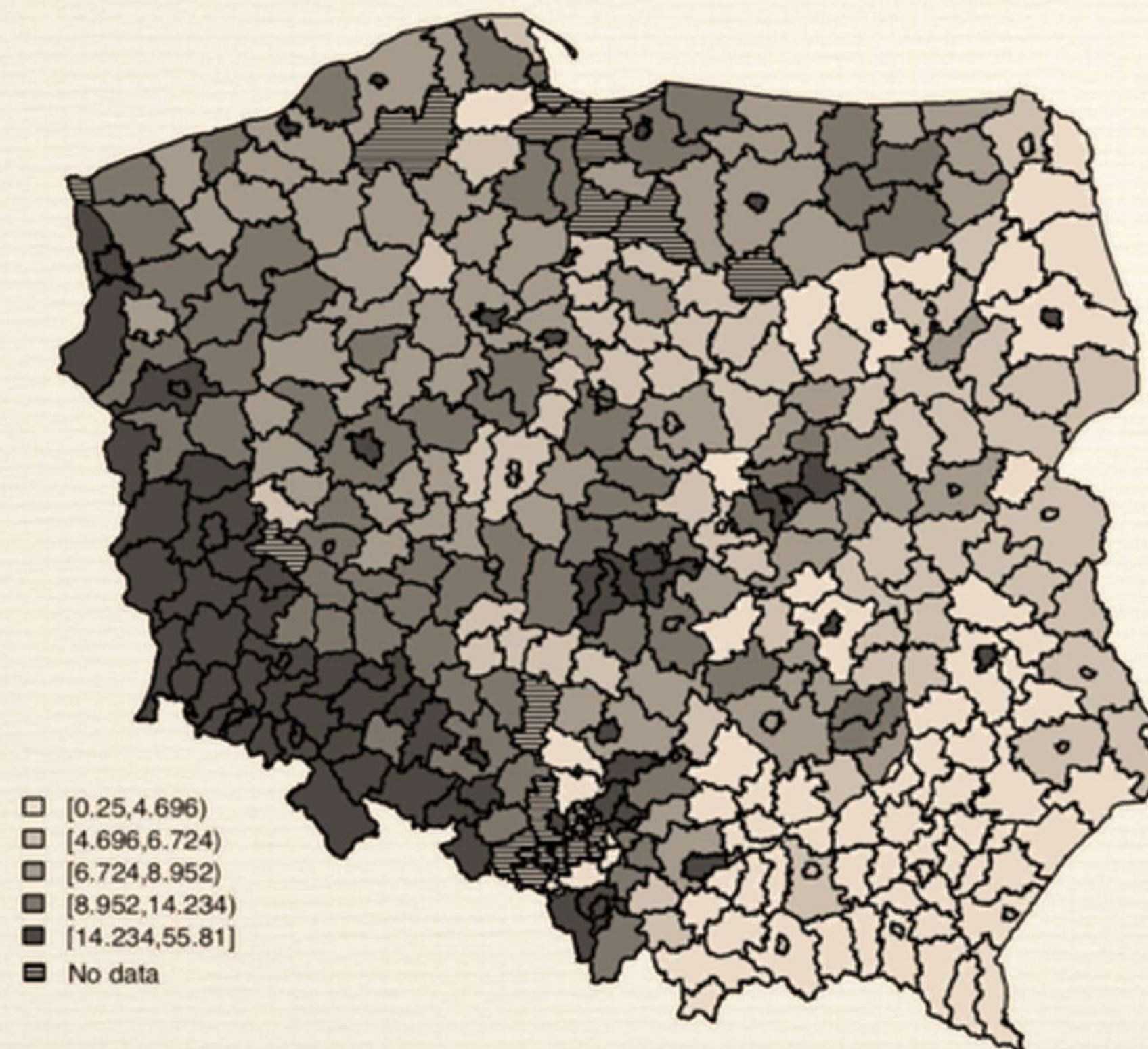

Udział przetwórstwa przemysłowego
w latach 1920
(*MAN_TOT*)

Ale nieco lepiej wygląda korelacja uprzemysłowienia z lat 20. XX w. ze wskaźnikiem nowych firm, 2003–2017

Udział przetwórstwa przemysłowego
w latach 1920
(*MAN_TOT*)

Wskaźnik nowych firm w 2003–2017
(*CURR_SUR*)

Zmienna wyjaśniana: stopa nowych firm (log), 2003–2017

powiaty powyżej mediany udziału historycznego uprzemysłowienia

- ❖ istnieje ogólny i silny wpływ historycznych wskaźników samozatrudnienia na rozpoczynanie działalności obecnie
- ❖ nie ma silnego efektu interakcji między historycznym wskaźnikiem samozatrudnienia a wskaźnikiem obszarów niemieckich sprzed 1945 r.
- ❖ ale prawie wszystkie dawne powiaty niemieckie wykazywały ponadprzeciętny poziom zatrudnienia w przemyśle na początku lat 20.
- ❖ Tak więc "niemiecki" efekt interakcji wydaje się być głównie artefaktem wyższego stopnia uprzemysłowienia historycznego

Variables	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
log(HIST_SER)	0.205*** (0.057)	0.303*** (0.074)	0.220*** (0.081)	0.181** (0.091)	0.225*** (0.083)
HERIT_GER1945	0.616** (0.251)	0.401 (0.282)	0.551** (0.271)	0.719 (0.446)	-1.302 (1.406)
log(AUTOCHT)					-0.468** (0.219)
log(IMMI_USSR)					-0.052 (0.048)
log(IMMI_WRLD)					-0.013 (0.036)
HERIT_GER1945 : log(HIST_SER)	0.199* (0.106)	0.101 (0.115)	0.212* (0.109)	0.286** (0.142)	0.058 (0.132)
Interactions with pre-WW II controls	NO	NO	NO	YES	YES
Interactions with after WW II controls	NO	NO	NO	NO	YES
Constant	-3.367*** (0.123)	-3.152*** (0.181)	-3.240*** (0.210)	- 3.299*** (0.210)	-0.659 (1.255)
Observations	175	175	175	175	175
R ²	0.190	0.215	0.359	0.415	0.580
Adjusted R ²	0.176	0.192	0.324	0.368	0.522

Zmienna wyjaśniana: stopa nowych firm (log), 2003–2017

powiaty **poniżej** mediany udziału historycznego uprzemysłowienia

- ❖ historyczne wskaźniki samozatrudnienia mają negatywny wpływ na dzisiejszą działalność w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej

Variables	(1)	(2)	(3)	(4)
log(HIST_SER)	-0.112** (0.047)	-0.170*** (0.065)	-0.247*** (0.070)	-0.249*** (0.073)
HERIT_GER1945	0.141 (0.117)	0.182 (0.117)	0.078 (0.126)	-0.177 (0.174)
HERIT_RUS1918		0.072* (0.040)	0.022 (0.044)	-0.024 (0.055)
HERIT_GER1918		0.099** (0.040)	0.049 (0.052)	-0.026 (0.069)
log(POP_DENS)			-0.040*** (0.012)	-0.041*** (0.012)
log(MAN_TOT)			0.072 (0.053)	0.070 (0.056)
log(UNIV_DIST)			-0.005 (0.026)	0.001 (0.026)
log(COALFIELD_DIST)			0.027* (0.015)	0.023 (0.016)
log(BORD_DIST)				-0.082 (0.066)
log(AUTOCHT)				-0.181* (0.098)
log(IMMI_USSR)				0.013 (0.025)
log(IMMI_WRLD)				-0.052 (0.035)
Constant	-4.099*** (0.109)	-4.292*** (0.168)	-4.181*** (0.217)	-2.951*** (0.531)
Observations	177	177	177	177
R ²	0.044	0.078	0.163	0.198
Adjusted R ²	0.033	0.057	0.123	0.14

Zmienna wyjaśniana: stopa nowych firm (log), 2003–2017

wyjaśniana historycznym samozatrudnieniem w branżach wiedzochłonnych

- ❖ wyniki są stabilne (**dla wszystkich regionów!**) przy zawężeniu naszych rozważań do historycznego samozatrudnienia w sektorach przemysłu wytwórczego opartego na wiedzy i nauce
- ❖ przedsiębiorczość w tych branżach można uznać za wysokiej jakości i w związku z tym **ułatwiającą samonapędzanie się kultury przedsiębiorczości**
- ❖ pozytywny wpływ samozatrudnienia w produkcji opartej na wiedzy jest **wzmocniony przez pozytywny i silny wpływ odległości od uniwersytetów**

Variable	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
log(HIST_SER_KNOW)	0.087*** (0.020)	0.084*** (0.021)	0.075*** (0.024)	0.076*** (0.024)	0.080*** (0.022)
HERIT_GER1945	0.456 (0.310)	0.477 (0.316)	0.612** (0.301)	0.427 (0.442)	-3.382*** (1.017)
HERIT_RUS1918		-0.008 (0.028)	-0.061** (0.029)	-0.064** (0.029)	-0.117*** (0.034)
HERIT_GER1918		0.031 (0.032)	-0.002 (0.032)	-0.002 (0.031)	-0.142*** (0.047)
HERIT_AUT1918	Ref	Ref	Ref	Ref	Ref
log(POP_DENS)			-0.008 (0.007)	-0.008 (0.008)	-0.012 (0.007)
log(MAN_KNOW)			0.016 (0.010)	0.009 (0.011)	0.011 (0.011)
log(UNIV_DIST)			-0.022** (0.011)	-0.044*** (0.012)	-0.029** (0.012)
log(COALFIELD_DIST)			0.040*** (0.006)	0.041*** (0.008)	0.036*** (0.009)
log(BORD_DIST)					-0.112*** (0.040)
log(AUTOCHT)					-0.654*** (0.147)
log(IMMI_USSR)					-0.016 (0.020)
log(IMMI_WRLD)					-0.042* (0.022)
log(HIST_SER_KNOW) :HERIT_GER1945	0.070 (0.049)	0.073 (0.049)	0.096** (0.047)	0.107 (0.066)	-0.028 (0.070)
Interactions with pre-WW II controls	NO	NO	NO	YES	YES
Interactions with after WW II controls	NO	NO	NO	NO	YES
Constant	-3.223*** (0.140)	-3.244*** (0.153)	-3.240*** (0.165)	-3.184*** (0.165)	0.434 (0.765)
Observations	352	352	352	352	352
R ²	0.134	0.140	0.238	0.276	0.394
Adjusted R ²	0.126	0.127	0.218	0.248	0.356

Wnioski

Główne wnioski

- ❖ **pozytywny związek** między historycznym samozatrudnieniem a obecnym poziomem przedsiębiorczości znajdujemy tylko w tych regionach Polski, które do 1945 r. należały do Niemiec (*hipoteza I zostaje odrzucona*)
- ❖ **przedsiębiorczość utrzymuje się** na tych obszarach, które na początku lat 20. XX wieku były powyżej mediany w zatrudnieniu w przemyśle, niezależnie od tego, czy obszary te należały do przedwojennych Niemiec, czy do innych części Polski
- ❖ trwałość przedsiębiorczości w dawnej części Niemiec można wytłumaczyć faktem, że wiele regionów na tym obszarze było już wtedy wysoko uprzemysłowionych, co zgodnie z naszymi ramami koncepcyjnymi wskazuje, że przedsiębiorczość była historycznie skuteczna (*hipoteza II jest potwierdzona*)
- ❖ udział historycznego samozatrudnienia w **branżach produkcyjnych opartych na wiedzy** jest **pozytywnie powiązany** z bieżącą przedsiębiorczością we wszystkich obszarach Polski
- ❖ wskazuje to na rolę wysokiej jakości takiej przedsiębiorczości i **regionalnej bazy wiedzy** dla napędzania trwałości kultury przedsiębiorczości

Gdzie można przeczytać o naszych badaniach?

Fritsch, Michael, Korneliusz Pylak, and Michael Wyrwich. 2019.
“Persistence of Entrepreneurship in Different Historical Contexts.”
Papers in Evolutionary Economic Geography (PEEG) 1919:1–49.
<http://econ.geo.uu.nl/peeg/peeg1919.pdf>

@KornelPylak

Korneliusz Pylak

Dziękuję za uwagę!

Korneliusz Pylak

korneliusz.pylak@gmail.com

Bibliografia

- Andersson, Martin, and Sierdjan Koster. 2011. "Sources of Persistence in Regional Start-up Rates-Evidence from Sweden." *Journal of Economic Geography* 11(1):179–201.
- Audretsch, David B., and Michael Fritsch. 1994. "On the Measurement of Entry Rates." *Empirica* 21(1):105–113.
- Audretsch, David, and Max Keilbach. 2004. "Entrepreneurship Capital and Economic Performance." *Regional Studies* 38(8):949–59.
- Becker, S.O., Boeckh, K., Hainz, C. and Woessmann, L. (2016), "The Empire Is Dead, Long Live the Empire! Long-Run Persistence of Trust and Corruption in the Bureaucracy", *Economic Journal*, 126: p 40-74.
- Churski P., Konecka-Szydłowska B., Herodowicz T., Perdał R. (2020), Does History Matter? Development Differences in Poland. In book: J.Bański (ed.). Dilemmas of regional and local development. Routledge. Routledge Exploration in Development Studies.
- Fotopoulos, Georgios, and David J. Storey. 2016. "Persistence and Change in Interregional Differences in Entrepreneurship: England and Wales, 1921–2011." *Environment and Planning A: Economy and Space* 49(3):670–702.
- Fritsch Michael, Martin Obschonka, Fabian Wahl, and Michael Wyrwich. 2020. "The Deep Imprint of Roman Sandals: Evidence of Long-lasting Effects of Roman Rule on culture, economic performance, and well-being in Germany", early draft
- Fritsch, Michael, Alina Sorgner, Michael Wyrwich, and Evguenii Zazdravnykh. 2018. "Historical Shocks and Persistence of Economic Activity: Evidence on Self-Employment from a Unique Natural Experiment." *Regional Studies* 1–13.
- Fritsch, Michael, and Michael Wyrwich. 2014. "The Long Persistence of Regional Levels of Entrepreneurship: Germany, 1925-2005." *Regional Studies* 48(6):955–973.
- Fritsch, Michael, and Michael Wyrwich. 2017. "Persistence of Regional Entrepreneurship: Causes, Effects, and Directions for Future Research." *International Review of Entrepreneurship* 15(4):395–416.
- Glaeser, Edward L., Sari Pekkala Kerr, and William R. Kerr. 2015. "Entrepreneurship and Urban Growth: An Empirical Assessment with Historical Mines." *The Review of Economics and Statistics* 97(2):498–520.
- Hebert R. F. and Link A. N. (1989) *In search of the meaning of entrepreneurship*, Small Business Economics 1, 39–49.
- Kibler, E., Kautonen, T. and Fink, M. (2014), "Regional Social Legitimacy of Entrepreneurship: Implications for Entrepreneurial Intention and Start-Up Behaviour", *Regional Studies*, 48: p 995-1015.
- Kwaśnicki W. (1996), *Ekonomia ewolucyjna - alternatywne spojrzenie na proces rozwoju gospodarczego*, *Gospodarka Narodowa* 10:1–13.
- Minniti, Maria. 2005. "Entrepreneurship and Network Externalities." *Journal of Economic Behavior & Organization* 57(1):1–27.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (1998) *Fostering Entrepreneurship*. OECD, Paris.
- Schumpeter, Joseph Alois. 1934. *The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Storey, David J. (1991) 'The Birth of New Firms - Does Unemployment Matter? A Review of the Evidence', *Small Business Economics*, 3, 167-178.